

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมาของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้ยกฐานะจากสุขาภิบาลบ้านไผ่ เป็นเทศบาลตำบลบ้านไผ่ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๔ และในปัจจุบันยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยที่ขณะนั้นสุขาภิบาลบ้านไผ่ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา และจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงขึ้น การดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรที่ดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีความพร้อมที่จะยกฐานะสุขาภิบาลของตนขึ้นเป็น “เทศบาล” เนื่องจากมีศักยภาพด้านต่าง ๆ ขึ้น ประกอบกับสุขาภิบาลบ้านไผ่มีรายได้สูงพอที่จะดำเนินการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลได้

ดังนั้น อำเภอบ้านไผ่ โดยนายฮักหาญ โตรมศักดิ์ นายอำเภอบ้านไผ่ ในขณะนั้นได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลความต้องการของประชาชนที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัดขอนแก่นแล้ว รายงานเสนอกระทรวงมหาดไทยถึงความพร้อมที่จะยกฐานะสุขาภิบาลอำเภอบ้านไผ่ขึ้นเป็นเทศบาล ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะสุขาภิบาลอำเภอบ้านไผ่ และจัดเป็น “เทศบาลตำบลบ้านไผ่” อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๙๘ ตอนที่ ๑๐๑ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๔ และเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ยกฐานะจากเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง โดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบภายในเขตเทศบาลรวม ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ แต่ก่อนได้อาศัยหอประชุมอำเภอลำภูเบื้องเป็นอาคารสำนักงานเทศบาล ซึ่งมีนายเจริญ ติบุญมี ณ ชุมแพ (นายอำเภอบ้านไผ่ขณะนั้นเป็นนายกเทศมนตรีคนแรก ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๙ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้ดำเนินการวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่หลังใหม่ โดยนายบุญช่วย ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น บนพื้นที่ดินเนื้อที่ ๑๐ ไร่ - งาน ๓๕ ตารางวา ถนนเจนจบทิศ ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ ไปทางทิศเหนือประมาณ ๑ กิโลเมตร ซึ่งได้ใช้เป็นสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จนถึงปัจจุบัน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่ค่าพิกัดระบบ UTM ประมาณ ๒๕๓,๐๐๐ ถึง ๒๖๒,๐๐๐ ตะวันออก ค่าพิกัดประมาณ ๑,๗๗๓,๐๐๐ ถึง ๑,๗๘๐,๐๐๐ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่เขตเทศบาล ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๔๐๘ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๔๔ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่บริเวณแอ่งโคราช มีลักษณะเป็นที่ราบลูกฟูก เอียงลาดจากบริเวณเทือกเขาและที่สูงทางด้านทิศตะวันตกและด้านทิศใต้ นอกจากนี้ยังมีแนวเทือกเขาภูพานล้อมรอบทางด้านทิศตะวันออก และด้านทิศเหนือ จึงทำให้พื้นที่ตรงกลางเป็นแอ่งต่ำระบายน้ำไม่ดี มีแม่น้ำชีไหลผ่านเป็นลำน้ำแบ่งเขตระหว่างอำเภอบ้านไผ่ และอำเภอชนบท เป็นที่ราบสูง โดยสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๕๐-๓๐๐ เมตร แผ่นดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ พืชพันธุ์ธรรมชาติโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าและป่าโป่งแบบป่าไม้ผลัดใบ

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม ภูมิอากาศแห้งแล้งมาก โดยเฉพาะเดือน เมษายน มีอุณหภูมิสูงเฉลี่ย ๒๙.๙ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน ไปสิ้นสุดเดือนตุลาคม ฝนที่ตกมากในพื้นที่นี้ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน ซึ่งเคลื่อนมาจากทะเลจีนใต้ทางอ่าวตังเกี๋ยผ่านเวียดนามเข้ามาในภาคอีสาน ฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคม ไปสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ โดยอุณหภูมิเฉลี่ยของเดือนที่หนาวมากที่สุด คือเดือนธันวาคม เฉลี่ย ๒๒.๖ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

ดิน ลักษณะดินส่วนใหญ่ในเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งเกิดจากการสลายตัวของหินต้นกำเนิด แต่มีบางส่วนโดยเฉพาะบริเวณที่ลุ่มริมน้ำเป็นดินเหนียว บริเวณที่เป็นดินทรายหรือดินร่วนปนทรายจะมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แต่ในบริเวณที่เป็นดินเนื้อละเอียดจะมีความอุดมสมบูรณ์สูง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน เทศบาลเมืองบ้านไผ่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เพื่อการเกษตร ถึงร้อยละ ๔๘.๒๔ หรือเป็นพื้นที่ ๘.๔๙ ตารางกิโลเมตร เป็นที่นา การใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับรองลงมาคือเป็นที่ว่างที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ถึงร้อยละ ๒๐.๑๑ หรือเป็นพื้นที่ ๓.๕๔ ตารางกิโลเมตร

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้แก่ หนองน้ำและบึงธรรมชาติ เป็นลำน้ำขนาดเล็ก มีน้ำไหลตลอดฤดูกาล ได้แก่ ลำห้วยทราย ความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนแจ้งสนิททางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และลำห้วยจิก ซึ่งเป็นลำห้วยที่แยกมาจากแม่น้ำชี ไหลผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ ๑,๑๐๐ ไร่ ส่วนแก่งละว้าตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกสำราญ อยู่ห่างตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และแยกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อีก ๗ กิโลเมตร การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอบ้านไผ่อาศัยน้ำที่แก่งละว้านี้เป็นแหล่งน้ำดื่ม เพื่อผลิตน้ำประปาให้กับชุมชนบ้านไผ่ได้ตลอดปี

นอกจากลำห้วยทรายและลำห้วยจิกแล้วในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ยังมีแหล่งน้ำสาธารณะประเภท ห้วย หนอง บึง แหล่งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ที่สำคัญได้แก่

-ลำห้วยยางและลำห้วยน้อย ไหลมารวมกันเป็นลำห้วยจิกจากด้านทิศใต้ของเทศบาล มีความยาวในเขตเทศบาลประมาณ ๐.๗ กิโลเมตร

-หนองจั่วตั้งอยู่บริเวณหลังวัดป่าสุมนามัย มีพื้นที่ประมาณ ๒๐ ไร่ โดยคิดเป็นพื้นที่เก็บกักน้ำประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร

-สระสวรรค์ ตั้งอยู่บริเวณบ้านเกิ้ง มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ หรือคิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๕,๙๒๘ ลูกบาศก์เมตร

-หนองลุมพุก ตั้งอยู่ที่บ้านหนองลุมพุก มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่

-สระน้ำที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ มีพื้นที่ประมาณ ๒ งาน

-สระคึกฤทธิ์ มีพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร

แหล่งน้ำชลประทาน ที่สำคัญ ที่อยู่พื้นที่ใกล้เคียงเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑) อ่างเก็บน้ำห้วยทราย ตั้งอยู่ที่ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตรและการประปาจนได้ ๒,๓๓๕,๔๔๐ ลูกบาศก์เมตร มีคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งสายยาว ๓,๓๐๐ เมตร คลองซอยฝั่งขวยยาว ๑,๒๕๐ เมตร

๒) แก่งละว้า ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสำราญ อำเภอบ้านแฮด ใช้ประโยชน์ในการประปา จนได้ ๓๗,๐๓๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อยู่ห่างจากตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร และแยกจากถนนมิตรภาพไปทางทิศตะวันตกอีก ๗ กิโลเมตร ไม่มีคลองส่งน้ำ

๓) ฝ่ายหนองหน้าวัว จนได้ ๑,๓๙๑,๓๖๐ ลูกบาศก์เมตร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตร ปัจจุบันไม่มีคลองส่งน้ำ

เนื่องจากมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ บริเวณโดยรอบของเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จึงเหมาะสำหรับที่จะทำไร่ ทำนา ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ภายในเขตเทศบาล และเป็นที่ตั้งของอาคารพาณิชย์ บ้านเรือน และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กขึ้นหลายแห่ง เช่น โรงงานมันสำปะหลัง คลังสินค้าเพื่อการเกษตร โรงงานยาสูบ เป็นต้น

๒. ด้านการเมือง การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ซึ่งเป็นที่ตั้งของเทศบาลเมืองบ้านไผ่มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลในเมืองและตำบลบ้านไผ่
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลในเมืองและตำบลหัวหนอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลในเมืองและตำบลหนองน้ำใส
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลหัวหนองและตำบลบ้านไผ่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ประกอบขึ้นด้วยพื้นที่ในเขตการปกครองของตำบล ๓ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลในเมือง ตำบลบ้านไผ่และตำบลแคนเหนือ มีพื้นที่ในเขตเทศบาล ตำบลในเมืองมีพื้นที่ ๘.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๔๖.๕๙ ตำบลบ้านไผ่ มีพื้นที่ ๘.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๔๖.๕๙ และตำบลแคนเหนือ มีพื้นที่ ๑.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๖.๘๒ ของพื้นที่ทั้งหมด

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้แบ่งแยกชุมชนจากเดิม ๒๖ ชุมชน ออกเป็น ๓๙ ชุมชนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้ความเหมาะสมในด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสาร การดูแล เป็นไปอย่างทั่วถึงแก่ประชากรในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประกอบด้วยชุมชนต่าง ๆ จำนวน ๓๙ ชุมชน แบ่งออกเป็น ๓ เขต ดังนี้

ตารางแสดงรายละเอียดชุมชน

ลำดับ	ชื่อชุมชน	เขตเลือกตั้ง
๑	ประปาบ้านไผ่	เขต ๑
๒	อยู่เย็นเป็นสุข	เขต ๑
๓	ตลาด ๑,๒,๓	เขต ๑
๔	ส่วนราชการ	เขต ๑
๕	แก้วทรานี	เขต ๑
๖	อุตรนคร	เขต ๑

ลำดับ	ชื่อชุมชน	เขตเลือกตั้ง
๗	หนองลูมพุก	เขต ๑
๘	ศรีหมอนพัฒนา	เขต ๑
๙	เจนจบทิศ	เขต ๑
๑๐	ยี่งยง	เขต ๑
๑๑	จัดสรร	เขต ๑
๑๒	คลองชลประทาน	เขต ๒
๑๓	ห้วยทราย	เขต ๒
๑๔	พระธรรมสาร	เขต ๒
๑๕	บขส.	เขต ๒
๑๖	ศาลเจ้า	เขต ๒
๑๗	ศาลเจ้า ๒	เขต ๒
๑๘	โนนสว่าง	เขต ๒
๑๙	สมหวังสังวาลย์	เขต ๒
๒๐	สมหวังสังวาลย์ ๒	เขต ๒
๒๑	สมประสงค์พัฒนา	เขต ๒
๒๒	หลักสิบสี่	เขต ๒
๒๓	ประเสริฐแก้ว	เขต ๒
๒๔	โนนสะอาด	เขต ๒
๒๕	หนองแคน	เขต ๒
๒๖	หมู่ ๑ พัฒนา	เขต ๒
๒๗	สุมนามัย	เขต ๓
๒๘	ขนมจีน ๒๐๐๐	เขต ๓
๒๙	มิตรภาพซอย ๔ พัฒนา	เขต ๓
๓๐	บ้านไผ่เก่า	เขต ๓
๓๑	บ้านไผ่พัฒนา	เขต ๓
๓๒	บ้านข้าพัฒนา	เขต ๓
๓๓	ศรีบุญเรือง	เขต ๓
๓๔	โพธิ์สวรรค์	เขต ๓
๓๕	กกแดง	เขต ๓
๓๖	แสงทองประชาสรรค์	เขต ๓
๓๗	โนนสวรรค์	เขต ๓
๓๘	หมู่สี่พัฒนา	เขต ๓
๓๙	ปอบิด	เขต ๓

๒.๒ การเลือกตั้ง

เทศบาล เป็นการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยให้ราษฎรในท้องถิ่นเลือกตั้งคณะบุคคลในท้องถิ่นขึ้นมาคณะหนึ่งตามกฎหมายเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นคือ สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.)

องค์กรเทศบาล ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร และสภาเทศบาล

คณะผู้บริหาร เทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีผู้บริหาร ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมี

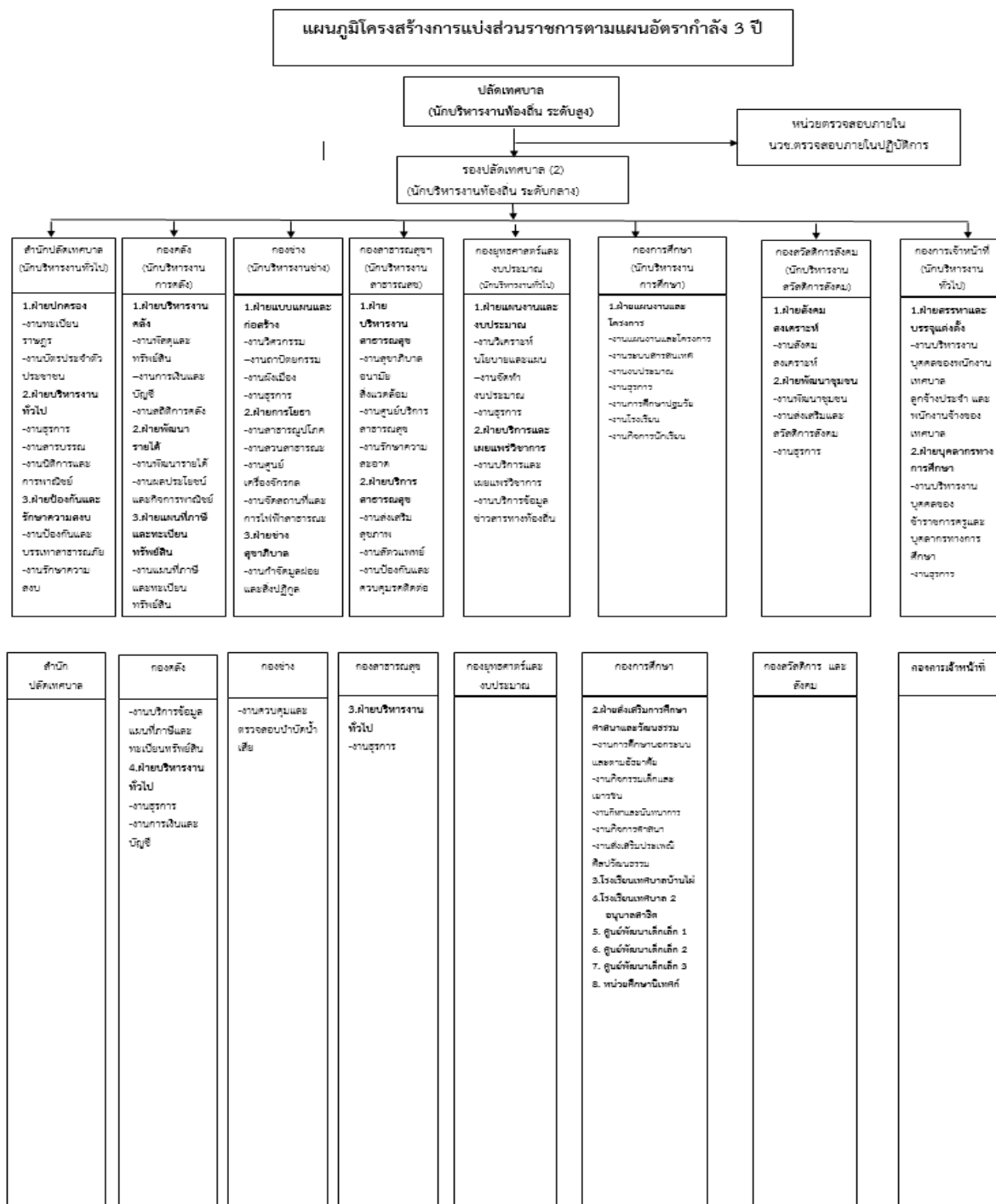
อยู่ระหว่างการ เลือกตั้ง

สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และมีระยะการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีจำนวนสมาชิก ๑๘ คน โดยแบ่งเป็น ๓ เขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งละ ๖ คน สมาชิกสภาเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประกอบด้วย (ข้อมูล ณ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔)

บัญชีรายชื่อสมาชิกสภาเทศบาลเมืองบ้านไผ่

อยู่ระหว่างการ เลือกตั้ง

ข้าราชการประจำ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีการแบ่งส่วนราชการบริหารงานของเทศบาล ดังนี้ ๑. สำนักปลัดเทศบาล ๒. กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ ๓. กองคลัง ๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ๕. กองการศึกษา ๖. กองช่าง ๗. กองสวัสดิการสังคม ๘. กองการเจ้าหน้าที่ ๙. สถานธนาบาล มีอัตรากำลังทั้งหมด ๒๕๗ คน แยกเป็นพนักงานเทศบาล ๖๗ คน ลูกจ้างประจำ ๓๑ คน พนักงานจ้างตามภารกิจ ๔๗ คน พนักงานจ้างทั่วไป ๔๓ คน พนักงานครูเทศบาล ๔๖ คน ครูผู้ดูแลเด็ก ๑๑ คน และเจ้าหน้าที่สถานธนาบาล ๖ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕)

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร จำนวน ๒๗,๒๓๐ คน ข้อมูล ณ เดือน มกราคม ๒๕๖๕

ข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนประชากรย้อนหลัง ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓

ปี พ.ศ.	ประชากร		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
๒๕๕๙	๑๓,๗๕๐	๑๔,๖๔๘	๒๘,๓๙๘
๒๕๖๐	๑๓,๖๑๕	๑๔,๕๓๘	๒๘,๑๕๓
๒๕๖๑	๑๓,๔๕๘	๑๔,๔๙๙	๒๗,๙๕๗
๒๕๖๒	๑๓,๓๖๖	๑๔,๔๒๐	๒๗,๗๘๖
๒๕๖๓	๑๓,๒๒๔	๑๔,๒๗๓	๒๗,๔๙๗

จากตารางข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนประชากรย้อนหลัง ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ จะพบว่าประชากรชาย มีจำนวนน้อยกว่าประชากรหญิง และประชากรทั้งชายและหญิง มีอัตราการลดลงทุกปี ส่วนในภาพรวมประชากรมีอัตราการลดลงทุกปีเช่นกัน

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๔

ช่วงอายุ	ประชากร		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
แรกเกิด – อายุ ๑๐ ปี	๑,๑๘๘	๑,๑๔๓	๒,๓๓๑
อายุ ๑๑ ปี – ๒๐ ปี	๑,๔๖๐	๑,๓๖๑	๒,๘๒๑
อายุ ๒๑ ปี – ๓๐ ปี	๑,๖๙๕	๑,๖๕๖	๓,๐๑๖
อายุ ๓๑ ปี – ๔๐ ปี	๑,๗๔๘	๑,๖๘๐	๓,๔๒๘
อายุ ๔๑ ปี – ๕๐ ปี	๑,๙๖๐	๑,๙๙๘	๓,๙๕๘
อายุ ๕๑ ปี – ๖๐ ปี	๒,๐๓๗	๒,๓๖๗	๔,๔๐๔
อายุ ๖๑ ปี – ๗๐ ปี	๑,๔๕๒	๑,๙๓๙	๓,๐๔๕
อายุ ๗๑ ปี ขึ้นไป	๑,๕๗๙	๒,๐๒๗	๓,๖๐๖
รวม	๑๓,๐๕๙	๑๔,๑๗๑	๒๗,๒๓๐

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ด้านการศึกษาพื้นที่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จำนวน ๑ แห่ง จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ จำนวน ๘ แห่ง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๕ แห่ง และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต ๒๕ จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

-โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จำนวน ๒ แห่ง

๑. โรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่

๒. โรงเรียนเทศบาล ๒ อนุบาลสาธิต เทศบาลเมืองบ้านไผ่

-ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จำนวน ๓ แห่ง

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ (บ้านเกิ้ง)
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒ (เทศบาล)
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ (โนนสว่าง)

-โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ จำนวน ๘ แห่ง

๑. โรงเรียนบ้านไผ่ประถมศึกษา
๒. โรงเรียนบ้านหนองลุมพุก
๓. โรงเรียนจตุรมิตรบ้านไผ่
๔. โรงเรียนประเสริฐแก้วอุทิศ
๕. โรงเรียนบ้านไผ่แสงทองประชาสรรค์
๖. โรงเรียนวัดจันทร์ประสิทธิ์
๗. โรงเรียนชุมชนบ้านไผ่ยิ่งยงอุทิศ
๘. โรงเรียนบ้านเกิ้ง

-โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๕ แห่ง

๑. โรงเรียนพระกุมารเยชูบ้านไผ่
๒. โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาบ้านไผ่
๓. โรงเรียนกรรณศึกษา
๔. โรงเรียนเอี่ยมไพศาล
๕. โรงเรียนมูลนิธิบ้านไผ่วิทยา

-โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เขต ๒๕

จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านไผ่

สำหรับเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา โดยจัดตั้งโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดเทศบาล จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ ตั้งอยู่ชุมชนบ้านไผ่เก่า ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจุบันมีนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น ๔๕๘ คน (ข้อมูล ณ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๒. โรงเรียนเทศบาล ๒ อนุบาลสาธิต เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่ ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ ปัจจุบันมีนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น ๔๑๖ คน (ข้อมูล ณ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ (บ้านเกิ้ง) ตั้งอยู่ ชุมชนบ้านเกิ้ง ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีเด็กเล็กอายุตั้งแต่ ๒ - ๕ ขวบ ปัจจุบันมีจำนวนเด็กเล็ก จำนวนทั้งสิ้น ๓๗ คน (ข้อมูล ณ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒ ตั้งอยู่ ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นมีเด็กเล็กอายุตั้งแต่ ๒ - ๕ ขวบ ปัจจุบันมีจำนวนเด็กเล็ก จำนวนทั้งสิ้น ๕๒ คน (ข้อมูล ณ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ (โนนสว่าง) ตั้งอยู่ ชุมชนโนนสว่าง ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นมีเด็กเล็กอายุตั้งแต่ ๒ - ๕ ขวบ ปัจจุบันมีจำนวนเด็กเล็ก จำนวนทั้งสิ้น ๓๔ คน (ข้อมูล ณ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ยังได้ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยจัดให้มีการเรียนรู้จากห้องสมุดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่ในบริเวณที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเปิดให้บริการทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ

นอกจากนี้ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการให้ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านวิชาการ เช่น การส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการระดับเทศบาล ระดับภาค และระดับประเทศ และการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) เพื่อร่วมมือและ แลกเปลี่ยนทางวิชาการกับสถาบันทางการศึกษาต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันขงจื้อ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนบ้านไผ่ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๒ และสนับสนุนด้านงบประมาณบุคลากรการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้แก่นักเรียนและประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๔.๒ สาธารณสุข

การบริการด้านการสาธารณสุข ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการให้บริการหลายด้าน เพื่อเป็นการให้บริการประชาชนให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน ตามมาตรฐานของหน่วยบริการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการให้บริการประชาชน และเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑. เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ให้บริการด้านการสาธารณสุข โดยเปิดศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ณ อาคารตลาดสดเทศบาล ๔ (เดิม) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพครบวงจรทั้งต้นตอกรรมและการแพทย์แผนไทย ภายใต้ความร่วมมือกับโรงพยาบาลบ้านไผ่ เป็นสถานที่บริการที่ให้บริการประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับแจกจ่ายยาสามัญประจำบ้านและยาสำหรับการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ส่งเสริม พร้อมกับแนะนำการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิดและจ่ายยาเม็ดคุมกำเนิด แจกถุงยางอนามัย การฉีดวัคซีนป้องกันโรค และการควบคุมสัตว์ที่เป็นพาหนะนำโรคมาสู่คน เช่น สุนัขบ้า หนู แมลงสาบ ยุง เป็นต้น

๒. ให้บริการหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน EMS กู้ชีพ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเปิดให้บริการ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง มีอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ จำนวน ๙ คน หน่วย EMS ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ทำงานกับ EMS โรงพยาบาลบ้านไผ่ และกู้ชีพของมูลนิธิกุ้ยบ้านไผ่ที่ได้มาตรฐานทั้งบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย ในการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ส่งต่อไปรับการรักษาพยาบาลยังสถานพยาบาลอย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ให้บริการเป็นที่ประทับใจ มีความรวดเร็ว และเสมอภาค

๓. สร้างกลุ่มชมรมต่าง ๆ เพื่อเป็นเครือข่ายในการดูแลสุขภาพของกลุ่มชมรมต่าง ๆ

๔. จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้แก่ ประชาชน ผู้นำชุมชน อสม. และร้านค้าต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่ในชุมชน

๕. สร้างกลุ่มอาสาพัฒนาเมืองบ้านไผ่ เช่น อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ อาสาสมัครดูแลผู้พิการ และอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

๖. สนับสนุนและเพิ่มศักยภาพการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการดูแลรักษาสุขภาพเพิ่มขึ้น สนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ

๗. ออกหน่วยบริการรับซื้อน้ำมันทอดซ้ำ ให้ความรู้แก่ประชาชนที่มาใช้บริการ โดยการแจกแผ่นพับ เกี่ยวกับพิษภัยของน้ำมันทอดซ้ำ

๘. ออกตรวจเฝ้าระวังการใช้ไขมันทอดซ้ำในร้านอาหารพร้อมทั้งให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในเรื่องพิษของการใช้น้ำมันทอดซ้ำ

๙. พัฒนาระบบรักษาความสะอาดและการจัดเก็บขยะมูลฝอย โดยปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ลดจำนวนเที่ยวในการขนถ่าย สร้างมูลค่าในการนำขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สร้างแรงจูงใจและความตระหนักในหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วมการดูแลรักษาความสะอาดบ้านและชุมชน การชำระค่าธรรมเนียมการจัดเก็บค่าขยะมูลฝอย รวมถึงการปรับปรุงงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑๐. วางระบบและพัฒนาระบบการรักษาความสะอาดและการจัดเก็บขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพให้ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีการลดจำนวนเที่ยวการเก็บขนขยะมูลฝอย แต่มีประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยให้ครอบคลุมพื้นที่โดยใช้หลักการ ๓Rs ในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางในชุมชน ทำให้ปริมาณขยะที่จะไปกำจัดลดลงรวมทั้งมีการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ทั้ง ๓๙ ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนารักษาความสะอาดและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในชุมชนให้น่าอยู่ น่าอาศัย มีความปลอดภัยและมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนชำระค่าธรรมเนียมการเก็บขนขยะมูลฝอย รวมทั้งมีการปรับปรุงด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น การควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยการพ่นสารเคมีกำจัดยุงลาย การแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำ การพัฒนาความสะอาดภายในชุมชน

ส่งเสริมสนับสนุน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมและรักษาความสะอาดภายในชุมชน รวมถึงจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยด้วยตนเอง ตามโครงการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน เพื่อเพิ่มความครอบคลุมในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่น

๑๑. พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนโครงการตลาดสดน้ำซื่อ ร้านอาหารปลอดภัย เพื่อเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนและสุขภาวะที่ดี โดยการออกตรวจประเมินด้านสุขลักษณะของตลาดตามเกณฑ์ ตลาดสดน้ำซื่อ พร้อมเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อตรวจสอบหาสารปนเปื้อน ออกสำรวจและตรวจประเมินร้านอาหารประจำปี พร้อมทั้งจัดตั้งชมรมผู้ประกอบการร้านอาหาร และดำเนินการจัดทำคู่มือผู้ประกอบการร้านอาหารเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๔.๓ อาชญากรรม

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสความเจริญของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ การเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาวัตถุนิยม จนนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมแย่งชิงเพื่อความอยู่รอด ซึ่งการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวที่ผ่านมามีเป็นหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องดำเนินการเพียงหน่วยงานเดียว และเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบภารกิจดังกล่าวตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทำให้เป็นภาระที่ได้รับความนิยมกว่าอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอยู่จำนวนค่อนข้างน้อย ทำให้การสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่สามารถทำได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ไม่อาจครอบคลุมจำนวนประชากรทั้งหมดในพื้นที่หรือสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ดังนั้น ความร่วมมือร่วมใจของประชาชนที่จะเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาอาชญากรรม จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สุดที่เจ้าหน้าที่จะต้องเข้าใจและจะต้องเรียนรู้ถึงสภาพของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในสังคมเมืองสังคมชนบท เจ้าหน้าที่จะต้องสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที โดยดำเนินงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อย่างเป็นระบบในทุกพื้นที่ เปลี่ยนแปลง

ความเชื่อและทัศนคติที่ว่างานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นภารกิจและหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องต่อสู้และแก้ไขผลงกับสภาวะปัญหาตามลำพังแต่ฝ่ายเดียว ต้องให้ทุกฝ่ายตระหนักว่าตำรวจนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสังคม เมื่ออาชญากรรมเป็นปัญหาและเป็นภัยต่อสังคม การป้องกันอาชญากรรมจึงต้องเป็นความร่วมมือขอปร่วมมือกันทุกฝ่ายในสังคม ประชาชนจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมความสำเร็จในทางปฏิบัติจะบังเกิดขึ้นได้จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอันดับแรก และต้องมีพื้นฐานแห่งความเชื่อมั่นศรัทธาเข้าใจซึ่งกันและกันร่วมมือกันตลอดไป

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนรวมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายป้องกันและรักษาความสงบ สำนักปลัดเทศบาลได้ทำโครงการให้เจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรบ้านไผ่ออกตรวจความสงบเรียบร้อยและอาชญากรรมในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๔.๔ ยาเสพติด

เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน สังคมไทยประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น ปัญหาการก่อการร้ายในบริเวณ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอุทกภัย ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ฯลฯ โดยเฉพาะปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดนั้น นับได้ว่ามีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น และเป็นปัญหาระดับชาติ เป็นนโยบายของรัฐบาลที่เร่งด่วนให้ภาครัฐและประชาชนร่วมกันแก้ไข ซึ่งในขณะนี้แม้กระทั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานทุกภาคส่วน จะได้พยายามเร่งระดมสรรพกำลังและทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการดำเนินการป้องกันปราบปรามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ก็ปรากฏได้ว่าความพยายามดังกล่าวได้ผลเพียงในระดับหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากการปฏิบัติมีข้อจำกัดหลายประการโดยเฉพาะในเขตชุมชนเมืองและชุมชนหนาแน่น รวมทั้งพื้นที่ที่มีสถานบริการและมั่วสุมต่าง ๆ เช่น ร้านเกมส์ อินเทอร์เน็ต และสถานที่ลับตาผู้คน ฯลฯ ประชากรกลุ่มเสี่ยงยังคงเป็นเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา ตลอดจนผู้ใช้แรงงาน และผู้ว่างงาน อีกทั้งผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดรายใหม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งผู้ค้า และผู้เสพ

จากปัญหายาเสพติดที่ทวีความรุนแรงและใกล้ตัวเราในขณะนี้ เป็นเรื่องสำคัญที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันเพื่อขจัดมหันตภัยร้ายนี้ให้หมดสิ้นไป หรือบรรเทาเบาบางลง เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ตั้งงบประมาณเพื่อให้การอุดหนุนงบประมาณทั้งจังหวัดขอนแก่น อำเภอบ้านไผ่ และสถานีตำรวจภูธรบ้านไผ่ เพื่อให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรณรงค์ให้กับเด็กและเยาวชน ประชาชน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ในเทศบาลเมืองบ้านไผ่ พร้อมทั้งให้นักเรียบจัดกิจกรรมรณรงค์ให้กับสังคม ชุมชนภายนอก เพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกชนิด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ มีพื้นที่รับผิดชอบ ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยชุมชนต่าง ๆ จำนวน ๓๙ ชุมชน มีประชากรจำนวน ๒๗,๓๗๙ คน (ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๔) ซึ่งเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีนโยบายที่จะพัฒนาเมืองบ้านไผ่ให้เจริญก้าวหน้ามีความพร้อมและสามารถปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมสามารถทำให้ชุมชนและประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้รับประโยชน์จากแนวทางการพัฒนาให้เป็นชุมชนน่าอยู่ มีสภาพแวดล้อมที่ดี ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อความปลอดภัยในชีวิต ตามหลัก ๓ อ คือ อยู่ดีกินดี อยู่ดีมีสุข และอยู่รอดปลอดภัย

กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองบ้านไผ่ รับผิดชอบด้านสังคมสงเคราะห์ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ คนพิการ เด็ก เยาวชน และประชาชนที่ได้รับการช่วยเหลือร่วมทั้งการให้บริการในการจ่ายเบี้ยยังชีพประเภทต่าง ๆ ตามนโยบายรัฐบาล การช่วยเหลือด้านการสังคมสงเคราะห์

เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับประชาชนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ทั้งในภาวะสถานการณ์ที่ฉุกเฉิน ภาวะที่สังคมโลกเปลี่ยนไป ให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเอาใจใส่จากองค์กรระดับท้องถิ่น และอีกประการหนึ่งเป็นการนำประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลซึ่งกันและกันในชุมชน ในปัจจุบันเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๓,๙๓๗ ราย ซึ่งผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี คนพิการ จำนวน ๑,๐๐๖ ราย และผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๔๔ ราย ได้รับการการสงเคราะห์ช่วยเหลือทั้งเป็นเงินช่วยเหลือและหรือจัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค วัสดุ สิ่งของ ในเบื้องต้นอย่างเร่งด่วน

ตารางแสดง กลุ่มที่เทศบาลให้การสงเคราะห์ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

กลุ่มที่เทศบาลให้ การสงเคราะห์	ปี ๒๕๖๖ (ราย)	ปี ๒๕๖๗ (ราย)	ปี ๒๕๖๘ (ราย)	ปี ๒๕๖๙ (ราย)	ปี ๒๕๗๐ (ราย)	หมายเหตุ
๑. ผู้สูงอายุ	๔,๒๘๒	๔,๔๙๖	๔,๗๒๑	๔,๙๕๗	๕,๒๐๕	เพิ่มขึ้น ๕% ของทุกปี
๒. คนพิการ	๑,๑๔๗	๑,๒๐๔	๑,๒๖๔	๑,๓๒๗	๑,๓๙๓	เพิ่มขึ้น ๕% ของทุกปี
๓. ผู้ด้อยโอกาส	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	

การทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ ทำงานแบบประชารัฐ มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน ท้องถิ่น ในการให้ความช่วยเหลือพี่น้องประชาชน ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในชีวิตทรัพย์สิน ได้รับการจัดสวัสดิการภาครัฐอย่างทั่วถึง เป็นการสร้างความเข้มแข็งชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งด้านอาชีพ รายได้ ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะ แก้ไขปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมเพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้เส้นทางถนนเป็นหลัก การคมนาคมของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ มีเส้นทางคมนาคมติดต่อภายในเทศบาล และใช้ติดต่อกับอำเภอและจังหวัดอื่น ๆ ดังนี้

(๑) ภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างอำเภออื่น ๆ กับเทศบาลเมืองบ้านไผ่ทางด้านทิศเหนือ ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นระยะทางประมาณ ๖.๐๕ กิโลเมตร เป็นเส้นทางหลักของเทศบาล

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (ตอนเลี้ยงเมือง) เป็นเส้นทางเลี้ยงตัวเมืองด้านตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นระยะทางประมาณ ๔.๙๕ กิโลเมตร ใช้เป็นเส้นทางเลี้ยงเมืองเพื่อไปยังตำบลหัวหนอง

ถนนแจ้งสนิท ประกอบด้วย ๒ เส้นทางคือ แจ้งสนิท-บ้านไผ่ชนบท และแจ้งสนิทบ้านไผ่-บรบือ เป็นเส้นทางหลักในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีระยะทางในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่รวมประมาณ ๙.๖๘ กิโลเมตร โดยที่ถนนแจ้งสนิทบ้านไผ่-ชนบทยาว ๔.๐๔ กิโลเมตร และถนนแจ้งสนิทบ้านไผ่-บรบือยาว ๕.๖๔ กิโลเมตร

ถนนเจนจบทิศ เป็นถนนหลักที่แยกจากถนนแจ้งสนิทไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีระยะทางในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ประมาณ ๒.๓๒ กิโลเมตร

ถนนสุขาภิบาล ๒ เป็นถนนที่แยกจากถนนแจ้งสนิทไปทางทิศใต้ไปบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ มีระยะทางประมาณ ๑.๙๕ กิโลเมตร

ถนนสมหวัง-สังวาลย์ เป็นถนนที่แยกจากถนนแจ้งสนิทไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ มีระยะทางประมาณ ๑.๐๔ กิโลเมตร

ถนนบ้านเก็ง เป็นถนนที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปยังตำบลบ้านไผ่ มีระยะทางที่ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ประมาณ ๑.๒๘ กิโลเมตรและยังมีถนนสายรองเชื่อมโยงกันในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เช่น ถนนประชุมชนสาร ถนนมนตรี ถนนทองประเสริฐ เป็นต้น

(๒) เส้นทางติดต่อกับอำเภออื่น ๆ

๑) ทางรถยนต์

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านชุมชนและถนนสายหลักไปสู่ชุมชนต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอบ้านแฮด ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น และเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ที่อำเภอเมืองสระบุรี ซึ่งใช้เป็นเส้นทางหลักเข้ากรุงเทพฯ โดยมีรถประจำทางสายกรุงเทพฯ-ขอนแก่น เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (เลี้ยวเมือง) ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีรถประจำทางสายบ้านไผ่-มหาสารคาม เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๙ (บ้านไผ่-ชนบท) ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอชนบทและอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น โดยมีรถประจำทางสายบ้านไผ่-ชนบท เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๐๑ (บ้านไผ่-หนองสองห้อง) ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่นมีรถประจำระหว่างบ้านไผ่-หนองสองห้อง เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๙๗ (บ้านไผ่-เปือยน้อย) ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยมีรถประจำทางสายบ้านไผ่-เปือยน้อย เดินทางรับส่งผู้โดยสาร

๒) ทางรถไฟ

มีรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นระยะทางประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางจากสถานีบ้านไผ่ ถึงสถานีขอนแก่น ประมาณ ๔๕ นาที และใช้เวลาเดินทางจากบ้านไผ่ถึงกรุงเทพฯ ประมาณ ๗ ชั่วโมง โดยมีขบวนรถไฟสายต่างๆ ผ่านสถานีบ้านไผ่ ๒๖ ขบวนและสินค้าขึ้น-ลงที่สถานีนี้กว่า ๑,๐๐๐ ตัน

(๓) การจราจร

การจราจรภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่มีความคล่องตัวสูง เนื่องจากสภาพของถนนหลักถนนเส้นสำคัญมีสภาพผิวการจราจรที่ดี ปัญหาในการจราจรติดขัดจึงมีน้อยแต่จะมีบ้างในช่วงชั่วโมงเร่งด่วนแต่ไม่รุนแรง ประกอบกับจำนวนปริมาณรถยนต์ รถจักรยานยนต์ยังมีเพิ่มขึ้นไม่มากจนเกินไป แต่จะมีปัญหาในการปฏิบัติตามกฎจราจรในการใช้รถใช้ถนนของประชาชน และผู้ขับขี่ยานพาหนะ จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุ และในถนนสายสำคัญมีการจราจรที่ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งจะต้องแก้ไข

ปัจจุบันเมืองบ้านไผ่ เป็นศูนย์รวมด้านเศรษฐกิจเป็นตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าทางด้านการเกษตร การติดต่อธุรกิจ ทำให้การคมนาคมเป็นปัจจัยสำคัญในการรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และผู้คนส่วนใหญ่ใช้ถนนในการสัญจร ไป – มา เพื่อไปยังจังหวัดต่างๆ มากมาย เช่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เทศบาลได้ทำการปรับปรุงซ่อมแซมบูรณะทุกปีเพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการสัญจร ไป-มา และบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ตลอดจนการรองรับการเจริญเติบโตของเมืองบ้านไผ่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนเป็นสำคัญซึ่งมีถนนภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

แยกออกเป็นดังนี้

๑. จำนวนถนนลาดยาง ๖๘ สาย
๒. จำนวนถนนคอนกรีต ๒๒๔ สาย
๓. สะพานคอนกรีต ๗ แห่ง

๕.๒ การไฟฟ้า

การบริการด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อยู่ในความควบคุมของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดขอนแก่น สาขาอำเภอบ้านไผ่ ไฟฟ้าที่นำไปใช้ประโยชน์มีหลายประเภท ได้แก่ บ้านพักอาศัย เพื่อการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม ส่วนราชการ สำหรับไฟฟ้าสาธารณะที่เป็นการให้แสงสว่างตามถนนสายต่างๆ และที่สาธารณะภายในเขตเทศบาลนั้น เทศบาลมีหน้าที่รับผิดชอบให้มีไฟฟ้าสาธารณะและต้องขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะออกไปตามความจำเป็น อีกทั้งจะต้องมีการบำรุงรักษาโคมไฟ หลอดไฟฟ้า และอุปกรณ์เมื่อเกิดการชำรุดเสียหาย ปัจจุบันประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีไฟฟ้าใช้คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๕.๓ การประปา

การประปา ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่บางส่วนยังไม่ได้รับการบริการของการประปา ในปัจจุบันการประปาภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่อยู่ในความควบคุมรับผิดชอบของสำนักงานประปาการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดขอนแก่น สาขาบ้านไผ่ โดยอาศัยแหล่งน้ำจากแก่งละว้าเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตน้ำประปาให้อำเภอบ้านไผ่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะมีประปาใช้คิดเป็นร้อยละ ๘๘ และบางส่วนของชุมชนยังไม่มีน้ำประปาใช้คิดเป็นร้อยละ ๒ เนื่องจากมีการขยายตัวในการปลูกสร้างบ้านเรือนขึ้นมาใหม่ และเทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้มีการตั้งงบประมาณเพื่อขยายเขตประปาเป็นประจำทุก ๆ ปี

๕.๔ โทรศัพท์

โทรศัพท์ การบริการด้านโทรศัพท์ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะมีการให้บริการเครือข่ายของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ศูนย์บริการลูกค้า ทีโอที สาขาบ้านไผ่ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) สำนักงานบริการลูกค้า กสท สาขาบ้านไผ่และมีเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของหลายค่ายที่ให้บริการ เช่น ค่ายทรูมูฟ ค่ายดีแทค ค่ายเอไอเอส เป็นต้น ซึ่งมีสัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตระบบ ๓G ๔G ๕G ให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จะมีโทรศัพท์มือถือใช้

๕.๕ ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง

(๑) ระบบการขนส่งของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด สาขาบ้านไผ่ (ปณ บ้านไผ่) สำหรับการให้บริการด้านต่าง ๆ ของไปรษณีย์จะให้บริการอยู่ ๔ บริการ ดังนี้ บริการไปรษณีย์ บริการการเงิน การสะสมตราไปรษณียากร สินค้า การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์ ไปรษณีย์สำหรับการสื่อสารมวลชนต่างๆ ได้มีความเจริญก้าวหน้ามาก และมีการสื่อสารผ่านระบบเคเบิลและจานดาวเทียมของภาคเอกชน

(๒) ระบบการขนส่งของบริษัทเอกชนต่างๆ ปัจจุบันมีบริษัทเอกชนหลายบริษัท มีการให้บริการรับ-ส่งสินค้า ที่ให้บริการอย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกพื้นที่ เช่น บริษัท เคอรี่ เอ็กซ์เพรส จำกัด, บริษัท แฟลช เอ็กซ์เพรส จำกัด, บริษัท เจแอนด์ที เอ็กซ์เพรส จำกัด บริษัท นิ้มเอ็กซ์เพรส จำกัด เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นที่การให้บริการที่เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างมาก

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

การเกษตรในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเกษตร ส่วนมากจะเป็นการใช้วัตถุดิบทางการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งสามารถรองรับผลผลิตในภาคเอกชนได้ เช่น การปลูกข้าว และ อ้อย ประชาชนยังมีการบริโภคสินค้าด้านการเกษตร และสัตว์เลี้ยงเป็นสำคัญ มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการประมง จำนวน ๕ แห่ง คือ หนองจั่ว สระสวรรค์ หนองลุมพุก อ่างเก็บน้ำห้วยทราย ฝ่ายหนองนาวัว ถ้าได้รับการพัฒนา และปรับปรุงระบบการเก็บกักน้ำให้ดีจะทำให้สามารถสนับสนุนในการพัฒนาภาคการเกษตร การประมงได้ พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะอาศัยน้ำจากน้ำฝนเป็นหลักการเปลี่ยนแปลงและการแปรผันทางสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตสินค้าทางการเกษตร ทำให้เกิดความไม่แน่นอนไม่ต่อเนื่องมีอัตราการเสี่ยงสูง ปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะดินซึ่งเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ ดินมีคุณภาพต่ำ ทำให้การเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควร ขาดการส่งเสริมเกษตรกรและเกษตรกรไม่มีความรู้ด้านการเกษตรอย่างแท้จริง เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถใช้น้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำได้

๖.๒ การบริการ

การให้บริการของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

(๑) ห้องสมุดเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้จัดตั้งขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของกองการศึกษา ตั้งอยู่ ณ อาคารด้านหน้าหน้าว่าการอำเภอบ้านไผ่ (ฝั่งข้างประตูทางออก) และเป็นศูนย์ภาษาอาเซียน เปิดให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป นักเรียน นักศึกษาและพนักงานเทศบาล โดยมีวัตถุประสงค์

๑.๑) เพื่อให้มีหนังสือ วารสาร บทความ เอกสารทางด้านวิชาการ ทางการบริหารด้านต่าง ๆ กฎหมาย ระเบียบของทางราชการ

๑.๒) เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของทางราชการและข้าราชการ พนักงานเทศบาล และลูกจ้าง ประชาชนโดยทั่วไป นักเรียน นักศึกษา

๑.๓) เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นศูนย์ข้อมูลของเทศบาล เปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. และเป็นโครงการต่อเนื่องในการที่จะพัฒนาห้องสมุดให้มีหนังสือ เอกสาร บทความ ฯลฯ ให้บริการแก่ประชาชนอย่างเพียงพอ

(๒) การบริการด้านการสาธารณสุข

การบริการด้านการสาธารณสุข ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการให้บริการหลายด้าน เพื่อเป็นการให้บริการประชาชนให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน ตามมาตรฐานของหน่วยบริการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการให้บริการประชาชน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑. เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ให้บริการด้านการสาธารณสุข โดยเปิดศูนย์บริการสาธารณสุข เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ณ อาคารตลาดสดเทศบาล ๔ (เดิม) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ครอบคลุมทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพครบวงจรทั้งทันตกรรมและการแพทย์แผนไทย ภายใต้ความร่วมมือกับโรงพยาบาลบ้านไผ่ เป็นสถานที่บริการที่ให้บริการประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับแจกจ่ายยาสามัญประจำบ้านและยาสำหรับการ

รักษาพยาบาลเบื้องต้น ส่งเสริม พร้อมกับแนะนำการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิดและจ่ายยาเม็ดคุมกำเนิด แจกถุงยางอนามัย การฉีดวัคซีนป้องกันโรคและการควบคุมสัตว์ที่เป็นพาหนะนำโรคมาสู่คน เช่น สุนัขบ้า หนู แมลงสาบ ยุง เป็นต้น

๒. ให้บริการหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน EMS กู้ชีพ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเปิดให้บริการ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง มีอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ จำนวน ๙ คน หน่วย EMS ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ทำงานกับ EMS โรงพยาบาลบ้านไผ่ และกู้ชีพของมูลนิธิกู้ภัยบ้านไผ่ ที่ได้มาตรฐานทั้งบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย ในการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน และผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ส่งต่อไปรับการรักษาพยาบาลยังสถานพยาบาลอย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ให้บริการเป็นที่ประทับใจ มีความรวดเร็ว และเสมอภาค

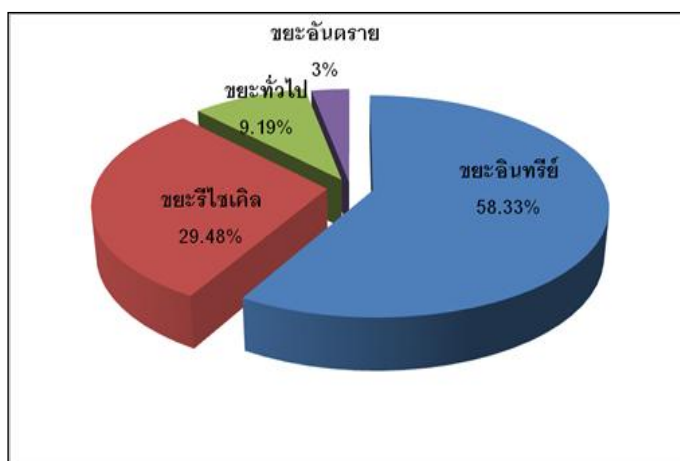
(๓) การจัดการขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยต้นทางและกลางทางของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๑. ปริมาณและลักษณะขยะมูลฝอย

มีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยประมาณ ๐.๙๓ กิโลกรัม/คน/วัน และมีองค์ประกอบขยะมูลฝอยทางกายภาพ ดังนี้

- ขยะมูลฝอยที่สามารถทำปุ๋ยหมักได้รวมทั้งสิ้นร้อยละ ๕๘.๓๓ ประกอบด้วย เศษอาหารร้อยละ ๒๕.๙๖ และเศษใบไม้ร้อยละ ๓๒.๓๗
- ขยะมูลฝอยที่สามารถรีไซเคิลได้รวมทั้งสิ้นร้อยละ ๒๙.๔๘ ประกอบด้วย กระดาษร้อยละ ๗.๗๘ พลาสติกร้อยละ ๖.๐๔ กระจกพลาสติกร้อยละ ๑๕.๒๑ โลหะร้อยละ ๐.๔๒ และแก้วร้อยละ ๓.๐๓
- ขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัดรวมทั้งสิ้นร้อยละ ๙.๑๙ ประกอบด้วย กระดาษที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ร้อยละ ๕.๓๘ ยางร้อยละ ๐.๒๖ ผ้าร้อยละ ๐.๙๕ ไม้ร้อยละ ๐.๔๑ หิน/กระเบื้องร้อยละ ๑.๘๔ และอื่นๆ อีกร้อยละ ๐.๓๕
- ขยะอันตรายร้อยละ ๓ ประกอบด้วย หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย กระป๋องสารเคมี เป็นต้น

รูปแสดงองค์ประกอบขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๒. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ขยะมูลฝอยจากครัวเรือน			
ขยะรีไซเคิล	ขยะอินทรีย์	ขยะทั่วไป	ขยะอันตราย
- ธนาคารวัสดุรีไซเคิล - กิจกรรมรับซื้อน้ำมันทอดซ้ำ - ตลาดนัดวัสดุรีไซเคิล - ทอดผ้าป่าขยะ	- น้ำหมักชีวภาพ - ทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ - นำไปเลี้ยงสัตว์ - นำขยะอินทรีย์เลี้ยงไส้เดือนดิน	- นำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลณสถานีกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเทศบาลเมืองบ้านไผ่	- เทศบาลเข้าไปดำเนินการรวบรวมขยะอันตรายในชุมชนปีละ ๑ ครั้ง และเทศบาลจะนำขยะอันตรายที่รวบรวมได้นำส่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลต่อไป

๓. ระบบเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย

การเก็บรวบรวมและการขนส่ง อยู่ในความรับผิดชอบของงานรักษาความสะอาด ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบทั้งสิ้น ๑๖.๒๐ ตารางกิโลเมตร โดยมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ส่วนใหญ่เป็นถังพลาสติกขนาด ๑๒๐ ลิตร จำนวน ๓๕๐ ใบ ขนาด ๒๐๐ ลิตร จำนวน ๗๐๐ ใบ และขนาด ๒๔๐ ลิตร จำนวน ๓๐๐ ใบ ส่วนใหญ่มีสภาพดีและมีฝาปิด

เทศบาลเมืองบ้านไผ่มีพนักงานประจำรถเก็บขนขยะมูลฝอยรวมทั้งสิ้น ๒๕ คน แบ่งเป็นพนักงานขับรถ ๘ คน พนักงานเก็บขนท้ายรถ ๑๗ คน รถเก็บขนขยะมูลฝอยแต่ละคันประกอบด้วยพนักงานเก็บขนขยะมูลฝอยประมาณ ๒ คน และพนักงานขับรถ ๑ คน โดยในแต่ละวันรถเก็บขนขยะมูลฝอย ๗ คัน จะให้บริการเก็บขนวันละ ๑ เที่ยว ยกเว้นรถแบบขอเกี่ยวเก็บขนขยะในตลาดสด จำนวน ๔ เที่ยวต่อวัน โดยมีรายละเอียด ดังตารางด้านล่างนี้

ตารางการปฏิบัติงานการเก็บขนขยะมูลฝอย

หมายเลขทะเบียน	ประเภทรถ	ความจุ	ปี พ.ศ. ที่ซื้อ (อายุการใช้งาน)	จำนวนเที่ยวในการเก็บขนขยะต่อวัน	เวลาในการปฏิบัติงาน
๘๕- ๓๗๘๗	อัดท้าย	๑๔ ลบ.ม.	ก.พ. ๒๕๕๘ (๕ ปี)	๑	๐๕.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
๘๕-๐๐๕๘	อัดท้าย	๖ ลบ.ม.	พ.ย. ๒๕๕๖ (๘ ปี)	๒	๐๕.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
๘๒-๘๓๖๓	อัดท้าย	๑๒ ลบ.ม.	๒๕๔๔ (๒๐ ปี)	๑	๐๕.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
๘๓-๐๔๙๓	แบบขอเกี่ยว	๘ ลบ.หลา	ก.ย. ๒๕๔๕ (๑๙ ปี)	๔	๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.
๘๓-๕๒๗๔	อัดท้าย	๖ ลบ.ม.	ก.ค. ๒๕๔๘ (๑๖ ปี)	๑	๐๕.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
๘๕-๘๙๙๕	แบบขอเกี่ยว	๘ ลบ.หลา	ก.ค. ๒๕๖๒ (๒ ปี)	๔	๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.
๘๓-๙๙๒๓	อัดท้าย	๔ ลบ.ม.	๒๕๕๒ (๑๒ ปี)	๑	๐๕.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
๘๖-๑๒๓๘	อัดท้าย	๑๐ ลบ.ม.	พ.ค. ๒๕๖๔	๑	๐๕.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.
๘๖-๑๒๓๙	อัดท้าย	๑๐ ลบ.ม.	พ.ค. ๒๕๖๔	๑	๐๕.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.

การจัดการขยะมูลฝอยปลายทางของเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๑. ที่ตั้งระบบกำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่ กิโลเมตรที่ ๑๙ ถ.แจ้งสนิท ต.หินตั้ง อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น อยู่ห่างจากเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นระยะทางประมาณ ๙ กิโลเมตร มีพื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยทั้งสิ้น ๕๕ ไร่ ๒ งาน ๘๔ ตารางวา (เทศบาลฯ จัดซื้อเอง) เปิดใช้ฝังกลบขยะมูลฝอยตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สภาพแวดล้อมโดยรอบเป็นพื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่รกร้างว่างเปล่า และอยู่ติดกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดขอนแก่น

ภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เทศบาลเมืองบ้านไผ่

๒. วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

การกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ใช้วิธีการฝังกลบตามหลักวิชาการ (Engineered Landfill) ระบบประกอบด้วย บ่อฝังกลบขยะ จำนวน ๓ บ่อ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ อาคารสำนักงาน อาคารบ้านพัก อาคารจอดและโรงซ่อมบำรุง อาคารชั่งน้ำหนัก อาคารป้อนยाम โรงล้างรถ โดยเทศบาลฯ ได้นำขยะมูลฝอยมาจัดการด้วยวิธีการฝังกลบตามหลักวิชาการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ตามนโยบายของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ความสำคัญกับ Roadmap การจัดการขยะและของเสียอันตราย โดยเน้นการจัดการขยะรูปแบบใหม่เพื่อแปรรูปขยะเป็นพลังงานและส่งเสริมภาคเอกชนลงทุนระบบกำจัดขยะ และจังหวัดขอนแก่นได้กำหนดกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยพิจารณาจากปริมาณขยะมูลฝอยที่มีการรวบรวมไปกำจัดและสภาพพื้นที่ ซึ่งกลุ่มพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ เป็นกลุ่มที่ ๔ มีเทศบาลเมืองบ้านไผ่เป็นเจ้าภาพหลัก และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านไผ่ อำเภอบ้านแฮด อำเภอมัญจาคีรี อำเภอนันท และอำเภอโคกโพธิ์ไชย อยู่ในกลุ่ม Cluster ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในอำเภอบ้านไผ่ จำนวน ๑๐ แห่ง ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอย กับ เทศบาลเมืองบ้านไผ่

ปัจจุบันเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัด ประมาณ ๒๗ ตัน/วัน และมีปริมาณขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง ๙ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑ แห่ง ในเขตอำเภอบ้านไผ่ ได้นำขยะมูลฝอยมาจัดรวมอีกประมาณ ๒๓ ตัน/วัน รวมปริมาณขยะมูลฝอยที่จะต้องกำจัดทั้งสิ้น ๕๐-๕๗ ตัน/วัน

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้รับงบประมาณ วงเงินรวม ๓๒,๘๓๗,๐๐๐ บาท ในการดำเนินงาน โครงการปรับปรุงศูนย์จัดการมูลฝอยรวมแบบครบวงจร เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) ศูนย์บริการประชาชน One Stop Service ของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ให้บริการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน บริการด้วยคุณภาพ ประทับใจ ได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม ในเรื่องการบริการสาธารณะต่างๆ เช่น งานทะเบียนราษฎร งานบัตรประชาชน งานจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตต่างๆ และการรับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียนของประชาชนทั่วไป การบริการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งสถานที่ตั้งของศูนย์บริการเทศบาลฯ ได้จัดตั้งไว้ให้บริการบริเวณชั้นล่างของอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่

(๕) การระบายน้ำและการบำบัดน้ำเสีย

๑. การระบายน้ำ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ดำเนินการก่อสร้างท่อระบายน้ำและรางระบายน้ำ เพื่อใช้สำหรับระบายน้ำทิ้งจากครัวเรือนและระบายน้ำฝนโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนเขตเทศบาล มีความยาวรวมประมาณ ๖๖,๐๐๐ เมตร

กรณีท่อระบายน้ำอุดตัน เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้ดำเนินโครงการขุดลอกท่อระบายน้ำ ภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ เพื่อช่วยให้น้ำไหล (ระบายได้ดีขึ้น) ในช่วงหน้าฝนท่อระบายน้ำส่วนใหญ่ฝังอยู่ใต้ดิน ข้างถนน เมื่อการใช้งานผ่านไป ตะกอนจากน้ำทิ้งของครัวเรือนและฝนจากผิวจราจรที่ตกสู่ท่อระบายมีปริมาณสะสมเพิ่มมากขึ้นทำให้หน้าตัดของท่อระบายน้ำในช่วงฝนตกจะระบายได้ล่าช้า จึงต้องทำการลอกท่อระบายน้ำเพื่อขยายพื้นที่ของท่อให้เท่ากับของเดิมถึงจะทำให้การระบายน้ำดีขึ้น

๒. ระบบบำบัดน้ำเสีย เทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้งบประมาณสนับสนุนในด้านการศึกษา ออกแบบรายละเอียดระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาออกแบบรายละเอียดเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเทศบาลเมืองบ้านไผ่ได้รับการอุดหนุนงบประมาณโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ผูกพันงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๒ จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๐๖,๙๖๑,๐๐๐ บาท ปัจจุบันอยู่ในระหว่างดำเนินการ

(๖) การรักษาความสงบเรียบร้อยและการบรรเทาสาธารณภัย ประกอบไปด้วย สถานีป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒ สถานี สำนักงานเทศบาล ศูนย์วิทยุสื่อสาร ๑ แห่ง เจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๒๐ คน แบ่งเป็นพนักงานเทศบาลสามัญ จำนวน ๖ คน ลูกจ้างประจำ ๖ คน พนักงานจ้างตามภารกิจ ๗ คน พนักงานจ้างทั่วไป ๑๑ คน มีเครื่องมือเครื่องใช้ ประกอบด้วย รถบรรทุกดับเพลิงขนาดบรรจุน้ำ ๒,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน รถดับเพลิงขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร พร้อมกระเช้า จำนวน ๑ คัน รถบรรทุกน้ำขนาด ๑๒,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน รถบรรทุกน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๓ คัน รถยนต์กู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๒ คัน รถยนต์ตรวจการณ์เคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๒ คัน รถจักรยานยนต์เคลื่อนที่เร็ว จำนวน ๓ คัน เครื่องสูบน้ำชนิดหาคาบ จำนวน ๔ เครื่อง เครื่องสูบน้ำเล็ก จำนวน ๒ เครื่อง เครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่งเครื่องดีเซล จำนวน ๑ เครื่อง เรือท้องแบน จำนวน ๓ ลำ วิทยุสื่อสารแม้มาย จำนวน ๒ เครื่อง วิทยุสื่อสารชนิดมือถือ จำนวน ๒๕ เครื่อง เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง จำนวน ๓๖ ถัง ศูนย์ อปพร. ๑ แห่ง และมีเจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน ๔๐๐ คน

(๗) **โรงฆ่าสัตว์** ตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ดำเนินการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานแล้วเสร็จเมื่อ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ เพื่อรองรับและพัฒนาการให้บริการของเทศบาลให้ได้มาตรฐาน

(๘) **สถานนันทนาการเทศบาลเมืองบ้านไผ่** ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่มี จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่บริเวณอาคารพาณิชย์หน้าตลาดเทศบาล ๔

(๙) **บริการอินเทอร์เน็ตฟรี** เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของชุมชนการพัฒนาชุมชนให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้สร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนสินค้าการเปิดตลาดแนวใหม่ให้กับชุมชน ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูลผ่านอินเทอร์เน็ต การให้บริการชุมชนผ่านแนวคิด Social Networking จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนดังนั้นเทศบาลเมืองบ้านไผ่จึงได้ดำเนินการโครงการเมืองไผ่ไอที เพื่อให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายฟรีแก่ประชาชนโดยทั่วไป นักเรียนนักศึกษาและผู้ที่มีความต้องการสนใจที่จะใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อหาความรู้ ข้อมูลต่างๆ บนระบบอินเทอร์เน็ต โดยได้ทำการติดตั้งจุดกระจายสัญญาณไร้สาย จำนวน ๘ จุด ซึ่งได้แก่

๑. ศูนย์การเรียนรู้เทศบาลเมืองบ้านไผ่
๒. ศูนย์บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)
๓. ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบ้านไผ่ (Youth Park)
๔. ห้องประชุมประชาเมืองไผ่
๕. ห้องประชุมไผ่เงิน
๖. ห้องประชุมสภาเทศบาลเมืองบ้านไผ่
๗. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทศบาลเมืองบ้านไผ่
๘. ศูนย์ดำรงธรรมเทศบาลเมืองบ้านไผ่

นอกจากนี้ยังมีเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับให้บริการอินเทอร์เน็ต ณ ศูนย์บริการร่วมสำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตไร้สายบริเวณรอบๆ สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่ โดยเปิดบริการฟรีในวันเวลาราชการ ตั้งแต่ ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ เพื่อเป็นส่งเสริมให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้เข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตที่เร็วและทันสมัยในการให้บริการเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารและสืบค้นข้อมูลในด้านต่างๆ ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทัวถึง ต่อไป

(๑๐) **การให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านเสียงไร้สาย** The Voice of Banphai ส่งตรง ฉบับ ถึงใจประชาชน ด้วยระบบการส่งข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากทางเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ผ่านระบบเสียงไร้สาย จำนวน ๗๘ จุด ครอบคลุมทั้ง ๓๙ ชุมชน ภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบัน ที่ถูกต้อง รวดเร็ว โดยตรง และสามารถที่โทรเข้ามาเพื่อแจ้งร้องทุกข์ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ ได้ทันที นอกจากนั้นการแจ้งข้อมูลต่างๆ ยังส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้ามาใช้บริการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าเป็นอย่างยิ่ง

(๑๑) **การให้บริการเชิงรุก “หน่วยทันใจ ถึงบ้านถึงใจประชาชน”** เป็นชุดหน่วยทันใจ เพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชน ที่ได้รับเรื่องเรียน/ร้องทุกข์ เข้ามาที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว คือ ท.ท.ท. (ทันทีทันใจ) ปัญหาเรื่องเรียน/ร้องทุกข์ได้รับการแก้ไข บริการดี สะดวก รวดเร็ว สามารถได้ออกทำงานทุกวัน ผลการดำเนินการประชาชนมีความพอใจในการทำงานของเทศบาลเมืองบ้านไผ่มากขึ้น และปัญหาการร้องเรียนก็น้อยลง

๖.๓ ด้านการท่องเที่ยว

มีแหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น วัดโพธิ์กลาง (หลวงปู่พุทธกก) วัดคุ้มจัดสรร (วัดหลวงปู่สี) และมีสถานที่แหล่งเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ คือ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาขอนแก่น เป็นสถานศึกษาส่วนกลาง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาขอนแก่น มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุม ๖ จังหวัด คือ อุดรธานี หนองคาย เลย สกลนคร หนองบัวลำภู และขอนแก่น และมีสินค้าของที่ระลึก ประเภทอาหาร คือ กุนเชียง แหนม ปลาสาม สำหรับการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยว สะดวก และเชื่อมโยงไปที่อื่นๆ ได้ มีเทศกาลท่องเที่ยว งานวันขึ้นปีใหม่ งานประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่ งานประเพณีสงกรานต์ งานแห่เทียนเข้าพรรษา งานประเพณีลอยกระทง และถนนคนเดินเพลินเมืองไผ่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอบ้านไผ่ ให้เป็นแหล่งรวมสินค้า เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นเวทีประชาสัมพันธ์ ผลงานและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลและหน่วยงานต่างๆ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของอำเภอบ้านไผ่ ประชาชนได้รับจับจ่ายใช้สอย ซื้อสินค้าหลากหลายชนิดให้เลือกอาทิ เช่น สินค้า แฮนด์เมด สินค้าแฟชั่น อาหารสะอาด รสชาติอร่อย ซึ่งประหยัดงบประมาณในการเดินทางเข้าไปในตัวเมืองจังหวัดขอนแก่น ก็สามารถมาจับจ่ายใช้สอยได้สะดวก เป็นจุดที่จะให้มาเที่ยว ชิม ช้อป มีขึ้นทุกวันอาทิตย์ เวลา ๑๖.๐๐-๒๑.๐๐ น. ณ บริเวณถนนหน้าว่าการอำเภอบ้านไผ่ โดยถนนคนเดินเพลินเมืองไผ่ ได้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

๖.๔ ด้านอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม ที่ยังสามารถเข้าไปส่งเสริมและพัฒนาได้ วัดดูบิที่ใช้ในการผลิตจะมาจากวัตถุดิบภาคการเกษตรที่ไม่ขาดแคลน มีแรงงานจำนวนมาก และค่าจ้างไม่แพง การคมนาคมที่สามารถอำนวยความสะดวกในการขนส่งทั้งทางรถยนต์และรถไฟ ที่ดินเพื่อใช้เป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมยังมีมาก ราคาไม่แพงจนเกินไป มีแหล่งเงินทุนหรือสถาบันการเงินในพื้นที่

๖.๕ ด้านการพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

เป็นแหล่งรวมความต้องการและการแลกเปลี่ยนสินค้าบริการในระดับอำเภอบ้านไผ่ การคมนาคมมีความสะดวก ทั้งทางรถยนต์ และทางรถไฟ มีแหล่งเงินทุนในพื้นที่ ผู้ประกอบการพาณิชย์กรรม/การค้าส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการขายส่ง-ปลีก และมีการกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศูนย์กลางการจับจ่ายซื้อของ คือ การจัดทำ “ถนนคนเดินเพลินเมืองไผ่” โดยเน้นสินค้าที่มีมาตรฐานทั้งทางด้านราคาและคุณภาพ และสนับสนุนสินค้าจากกลุ่มอาชีพให้มีแหล่งจำหน่ายพร้อมจัดภูมิทัศน์ให้สวยงามและพัฒนาข้อมูลแหล่งสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านในพื้นที่ ให้เป็นปัจจุบันเพื่อใช้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยการบริหารจัดการอย่างมีระบบ พัฒนาผลิต/ผลิตภัณฑ์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้ได้มาตรฐานทุกขั้นตอน พัฒนากลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการประกอบอาชีพแบบเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับกลุ่มอาชีพในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ยังเป็นกลุ่มเล็กๆ เป็นการผลิตในครัวเรือน เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์ถั่วตัด กลุ่มผลิตภัณฑ์ขนมกะหรี่ปั๊บ กลุ่มผลิตภัณฑ์กระเป๋าสาน ผลิตภัณฑ์ข้าวแต่น้ำ น้ำแดงโม กลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้กวาด กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มผลิตภัณฑ์ปลาสาม กลุ่มผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า กลุ่มเพาะเห็ด กลุ่มอาชีพเลี้ยงโค กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร กลุ่มทำยาหม่องและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร กลุ่มทำพวงมโหตร กลุ่มทำดอกไม้จันทน์ กลุ่มทำสบู่แฟนซี กลุ่มทำไข่เค็มและไข่เยี่ยวม้า กลุ่มทำแซนวิชห่มผ้า กลุ่มทำเจลล้างมือและยากันยุงสมุนไพร น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า และกลุ่มทำขนมทองม้วน-ทองพับ ซึ่งเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการส่งเสริมและจัดฝึกอบรมอาชีพต่าง ๆ ให้กับประชาชนในเขตเทศบาล ซึ่งสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับประชาชน ผู้ที่มีอาชีพเดิมและผู้ว่างงานได้เข้ามาฝึกอบรมเป็นทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม สำหรับประชาชนผู้สนใจสามารถรวมกลุ่มกันและสามารถขอให้เทศบาลฝึกอบรมในหลักสูตรที่สนใจได้

ในอำเภอบ้านไผ่มีสถาบันทางด้านเศรษฐกิจและการเงินเป็นจำนวนไม่น้อย ทั้งของภาครัฐและเอกชนเพื่อรองรับการประกอบธุรกิจในรูปแบบต่างๆ และการดำเนินงานของภาครัฐด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารต่างๆ อยู่ ๘ แห่ง ในอำเภอบ้านไผ่ ดังรายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงรายชื่อธนาคารในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

ลำดับ	ชื่อธนาคาร	จำนวน (แห่ง)
๑	ธนาคารทหารไทยธนชาติ สาขาบ้านไผ่	๒
๒	ธนาคารกสิกรไทย สาขาบ้านไผ่	๑
๓	ธนาคารออมสิน สาขาบ้านไผ่	๑
๔	ธนาคารกรุงเทพ สาขาบ้านไผ่	๑
๕	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาบ้านไผ่	๑
๖	ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ สาขาบ้านไผ่	๑
๗	ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบ้านไผ่	๑
๘	ธนาคารกรุงไทย สาขาบ้านไผ่	๑

๖.๖ ด้านแรงงาน

ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพเกษตรกรรม อาชีพค้าขาย ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ประชาชนมีความผูกพันและความสัมพันธ์ในลักษณะของสังคมเมืองกึ่งชนบท จะมีความเกื้อกูล รักและสมานสามัคคีต่อกันดี มีประชากรในวัยแรงงานมาก และสามารถทำงานได้เฉพาะในงานที่มีการใช้เทคโนโลยีได้ดี ประชากรเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกภาคเกษตรมากขึ้นบ้านเรือนมีการขยายตัวของชุมชนออกไปและจะตั้งอยู่ตามแนวเส้นทางคมนาคม คือ ทางรถไฟ และทางรถยนต์ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานออกไปต่างถิ่นสูง โดยเฉพาะหลังฤดูการเก็บเกี่ยวค่อนข้างสูงแรงงานมีความรู้น้อย ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม อาชีพในท้องถิ่นมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากรวัยแรงงาน

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีชุมชนทั้งสิ้น ๓๙ ชุมชน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒๗,๓๗๙ คน (ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๔) ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาได้แก่ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่นๆ ดังนั้นจึงมีศาสนสถานอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่จำนวนมาก ดังนี้

-ศาสนสถานของศาสนาพุทธ จำนวน ๑๒ แห่ง ได้แก่

๑. วัดนันทพิมพาราม
๒. วัดป่าชัยวารินทร์
๓. วัดคุ้มจัดสรรค์
๔. วัดจันทร์ประสิทธิ์
๕. วัดโพธิ์ศรีโสภณ
๖. วัดโพธิ์ชัย
๗. วัดศรีบุญเรือง
๘. วัดโพธิ์กลาง
๙. วัดเอี่ยมไพบูลย์

๑๐. วัดสะอาดโนนงาน (หนองลุมพุก)

๑๑. วัดป่าสุมนามัย

๑๒. วัดป่าปทุมธรรมาวาราม

-ศาสนสถานของศาสนาอิสลาม จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

๑. มัสยิดดารุลอามาน อำเภอบ้านไผ่

-ศาสนสถานของศาสนาคริสต์ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. โบสถ์แม่พระประจักษ์เมืองลือรุด

๒. คริสตจักรบ้านไผ่

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมของคนอีสานตลอดทั้งปี “อีตลีสบสอง คองลีสบสี่” การจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมของไทย เช่น ประเพณีวันลอยกระทง ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่ ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีบุญเบิกบ้าน (บุญซำฮะ) ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประเพณีทอดกฐิน ประเพณีบุญบั้งไฟ-ตะไลยักษ์ ประเพณีบุญมหาชาติ (พระเวสสันดร) วันเทศกาลถือศีลลดเดือนรอมฎอน ประเพณีกินเจ (พุทธญานสมาคม) อำเภอบ้านไผ่ งานประเพณีสืบสานวัฒนธรรมของสมาคมปู่เถ่ากง-ม่า (งานจั่ว) ซึ่งมีกิจกรรมที่หลากหลาย ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนให้ความสนใจและมาร่วมกิจกรรมที่เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกๆ ปี

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมอีสาน โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้มีการสวมใส่ผ้าพื้นเมือง รวมทั้งการจัดงานวันอีสาน โดยมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงดนตรีพื้นบ้าน เช่น ประทิดแข่งขัน ดิดพิณเป่าแคน และหมอลำกลอนประยุกต์ และประชาชนให้ความร่วมมือในการแต่งกายสวมใส่ผ้าพื้นเมือง สำหรับภาษาถิ่น คือ ภาษาอีสาน

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ได้มีการส่งเสริมสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกของฝากจากเมืองบ้านไผ่ ซึ่งปัจจุบันก็มีสินค้าเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และชื่อเป็นของฝากจากบ้านไผ่ คือ กุนเชียง แหนม ปลาสาม และกระต๊อบข้าว ที่เป็นสินค้าพื้นเมืองของบ้านไผ่

สำหรับของฝากที่เป็นที่รู้จักของคนที่ผ่านมาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จะรู้จักกันก็คือ บ้านขนมคุณภัทรา ตั้งอยู่ที่ ๔๑๕/๔ หมู่ที่ ๒๐ ถนนมิตรภาพ อยู่ระหว่างแยกบ้านไผ่กับแยกบ้านเกิ้ง อำเภอบ้านไผ่ เป็นร้านขายขนมหวานเบเกอรี่ของฝากแนวใหม่จากบ้านไผ่ พร้อมทั้งเป็นร้านอาหาร ร้านของหวาน ร้านกาแฟ ขนมที่ขึ้นชื่อคือ ขนมบัวหิมะ ขนมโดฟูกุ ขนมโมจิมรกต น้ำสมุนไพรรักษาโรค และเบเกอรี่ต่างๆ ราคาไม่แพง

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

แหล่งน้ำ ได้แก่ หนองน้ำและบึงธรรมชาติ เป็นลำน้ำขนาดเล็กมีน้ำไหลตลอดฤดูกาล ได้แก่ ลำห้วยทราย ความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนแจ้งสนิท ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และลำห้วยจิก ซึ่งเป็นลำห้วยที่แยกมาจากแม่น้ำชี ไหลผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ ๑,๑๐๐ ไร่ ส่วนแก่งละว้าตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกสำราญ อยู่ห่างจากอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และแยกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อีก ๗ กิโลเมตร การประปาบ้านไผ่อาศัยน้ำที่แก่งละว้านี้เป็นแหล่งน้ำดื่ม เพื่อผลิตน้ำประปาให้กับชุมชนบ้านไผ่ได้ตลอดปี

๘.๒ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ลักษณะภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบสูง สภาพดินปนทราย ด้านทิศเหนือเป็นที่เนินสูง ด้านทิศใต้เป็นที่ราบลุ่ม มีลำน้ำ ๒ สาย ไหลผ่านคือ ลำน้ำห้วยทราย ลำน้ำห้วยจิก ซึ่งมีน้ำไหลตลอดฤดูกาล แหล่งเก็บกักน้ำประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำหนองนาวัว เป็นอ่างเก็บน้ำซึ่งกรมชลประทานสร้างขึ้น ตั้งอยู่ห่างจากที่ตั้งอำเภอบ้านไผ่ไปทางทิศใต้ ประมาณ ๒ กิโลเมตร และอ่างเก็บน้ำบ้านนาโพธิ์เป็นอ่างเก็บน้ำที่กรมชลประทานสร้างขึ้นเช่นกัน ตั้งอยู่ห่างจากที่ตั้งอำเภอบ้านไผ่ไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๕ กิโลเมตร และอ่างเก็บน้ำ “แก่งละว้า” ตั้งอยู่ห่างจากที่ตั้งอำเภอบ้านไผ่ไปทางทิศเหนือ ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ซึ่งการประปาส่วนภูมิภาค ได้ใช้แหล่งน้ำแห่งนี้เป็นแหล่งน้ำให้บริการประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่

๙. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น

๙.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

เทศบาลเมืองบ้านไผ่ ตั้งอยู่บริเวณแอ่งโคราช มีลักษณะเป็นที่ราบลูกฟูก เอียงลาดจากบริเวณเทือกเขาและที่สูงทางด้านทิศตะวันตกและด้านทิศใต้ นอกจากนี้ยังมีแนวเทือกเขาภูพานล้อมรอบทางด้านทิศตะวันออก และด้านทิศเหนือ จึงทำให้พื้นที่ตรงกลางเป็นแอ่งต่ำระบายน้ำไม่ดี มีแม่น้ำชีไหลผ่านเป็นลำน้ำแบ่งเขตระหว่างอำเภอบ้านไผ่ และอำเภอชนบท เป็นที่ราบสูงโดยสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๕๐-๓๐๐ เมตร แผ่นดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ พืชพันธุ์ธรรมชาติโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าและป่าโป่งแบบป่าไม้ผลัดใบ

ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม โดยตั้งอยู่ตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอำเภอด่านสุดท้ายก่อนเข้าสู่จังหวัดขอนแก่น และตั้งอยู่บนถนนสายสำคัญของภาคอีสาน คือ ถนนมิตรภาพ และมีทางรถไฟสายหลักของภาคอีสานวิ่งผ่านตัวเมืองซึ่งทำให้สามารถเชื่อมโยงกับจังหวัดต่าง ๆ ในภูมิภาคได้ เช่น จังหวัดมหาสารคาม นครราชสีมา ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเทศบาล ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม คือ เป็นพื้นที่ซึ่งไม่อยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุมโดยตรง มีทรัพยากรธรรมชาติประเภทแหล่งน้ำ และดิน มีพื้นที่ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาได้อีกมาก และราคาที่ดินไม่สูงมากนัก สามารถรองรับและสนับสนุนการพัฒนาโครงข่ายและ การขยายตัวด้านการคมนาคม การลงทุน ระดับอำเภอ จังหวัดและเหมาะที่จะเป็นที่ตั้งคลังสินค้าการเกษตร และสินค้าอื่น ๆ มีความพร้อมในด้านของปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปการ การติดต่อสื่อสารโทรคมนาคม และพร้อมที่จะพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลพวงของการพัฒนาต่าง ๆ ของจังหวัดส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม มีทรัพยากรด้านแรงงานเป็นจำนวนมาก การขนส่งสินค้าเข้าสู่จังหวัดทำได้สะดวก ทั้งทางรถยนต์และทางรถไฟ ทางอากาศ และมีระบบการส่งต่อสู่จังหวัดได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

๙.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การปลูกข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและพืชผักสวนครัว ต่างๆ เป็นต้น สำหรับตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร ก็จะมีพ่อค้าคนกลางมาคอยรับซื้อพืชผลทางการเกษตร แต่ราคาก็ตกต่ำ เพราะไม่มีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง สำหรับการทำการเกษตรในปัจจุบันนี้จะมีต้นทุนที่สูงมาก มีการใช้สารเคมี และก็มีกรมการณรงค์ให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยชีวภาพให้มากขึ้น ค่าแรงงานก็สูงขึ้น เนื่องจากขาดแรงงานด้านการเกษตร สำหรับประชากรในวัยแรงงานมีจำนวนมาก แต่ได้มีการไปทำงานโรงงาน หรือทำงานต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก เกษตรกรต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเกษตร ซึ่งมีต้นทุนสูง แต่ราคาผลผลิตตกต่ำซึ่งเป็นปัญหาของเกษตรกรที่ต้องได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาจากทางรัฐบาล

พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะอาศัยน้ำจากน้ำฝนเป็นหลัก การเปลี่ยนแปลงและการแปรผันทางสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตสินค้าทางการเกษตร ทำให้เกิดความไม่แน่นอน ไม่ต่อเนื่อง มีอัตราการเสี่ยงสูง ปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะดินซึ่งเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ ดินมีคุณภาพต่ำทำให้การเกษตรไม่ได้ผลเท่าที่ควร ขาดการส่งเสริมเกษตรกรและเกษตรกรไม่มีความรู้ด้านการเกษตรอย่างแท้จริง หน่วยงานภาครัฐซึ่งมีนักวิชาการน้อย ไม่เพียงพอที่จะเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถใช้น้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำได้

เกษตรกรขาดความรู้ความสามารถ ขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะนำมาใช้ในการผลิต เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกรยากจน ใช้วิธีการผลิตแบบเดิมทำให้การผลการผลิตต่ำ คุณภาพไม่ดี ไม่ได้มาตรฐาน ไม่คุ้มกับการลงทุน แรงงานภาคการเกษตรลดลง คนหนุ่มสาวจะเปลี่ยนเป็นการใช้แรงงานประเภทอื่นแทนเนื่องจากรายได้ดีกว่า

ผลผลิตทางการเกษตรส่วนมากจะมีลักษณะเป็นเกษตรรายย่อยขาดการรวมกลุ่มทำให้แต่ละรายมีผลผลิตไม่มากนักและอยู่กระจัดกระจาย ทำให้ลำบากต่อการควบคุมในด้านคุณภาพของการผลิตความไม่แน่นอนของราคาสินค้าภาคเกษตรกรรมและความไม่เป็นธรรมในด้านราคา บทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจในสาขาภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและการบริการ มีสูงกว่าภาคเกษตร เกษตรกรในภาคเกษตรบางส่วนไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ทำการเกษตรได้ในพื้นที่บางชนิด เนื่องจากข้อจำกัดด้านที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรม รวมทั้งความแปรปรวนของสภาพธรรมชาติและกลไกของตลาด

๙.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอยู่หลายแห่ง คือหนองน้ำและบึงธรรมชาติ เป็นลำน้ำขนาดเล็กมีน้ำไหลตลอดฤดูกาล ได้แก่ ลำห้วยทราย ความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนแจ้งสนิท ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และลำห้วยจิก ซึ่งเป็นลำห้วยที่แยกมาจากแม่น้ำชี ไหลผ่านเทศบาลเมืองบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ ๑,๑๐๐ ไร่ ส่วนแก่งละว้าตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกสำราญอยู่ห่างตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และแยกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ อีก ๗ กิโลเมตร การประปาบ้านไผ่อาศัยน้ำที่แก่งละว้านี้เป็นแหล่งน้ำเพื่อผลิตน้ำประปาให้กับชุมชนบ้านไผ่ได้ตลอดปี

๙.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

พื้นที่เขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ มีแหล่งน้ำสาธารณะประเภท ห้วย หนอง บึง แหล่งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ที่สำคัญได้แก่

-ลำห้วยยางและลำห้วยน้อย ไหลมารวมกันเป็นลำห้วยจิกจากด้านทิศใต้ของเทศบาล มีความยาวในเขตเทศบาลประมาณ ๐.๗ กิโลเมตร

-หนองจั่วตั้งอยู่บริเวณหลังวัดป่าสุมนามย์ มีพื้นที่ประมาณ ๒๐ ไร่ โดยคิดเป็นพื้นที่เก็บกักน้ำประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร

-สระสวรรค์ ตั้งอยู่บริเวณบ้านเก้ง มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่ หรือคิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๕,๙๒๘ ลูกบาศก์เมตร

-หนองลุมพุก ตั้งอยู่ที่บ้านหนองลุมพุก มีพื้นที่ประมาณ ๕ ไร่

-สระน้ำที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่ มีพื้นที่ประมาณ ๒ งาน

-สระคึกฤทธิ์ มีพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร

แหล่งน้ำชลประทาน ที่สำคัญ ที่อยู่บนพื้นที่ใกล้เคียงเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ คือ

๑) อ่างเก็บน้ำห้วยทราย ตั้งอยู่ที่ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตรและการประปาจุน้ำได้ ๒,๓๓๕,๔๔๐ ลูกบาศก์เมตร มีคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งสายยาว ๓,๓๐๐ เมตร คลองซอยฝั่งขวยาว ๑,๒๕๐ เมตร

๒) แก่งละว้า ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกสำราญ อำเภอบ้านแฮด ใช้ประโยชน์ในการประปา จุน้ำได้ ๓๗,๐๓๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อยู่ห่างจากตัวอำเภอบ้านไผ่ ไปตามถนนมิตรภาพทางไปจังหวัดขอนแก่น ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร และแยกจากถนนมิตรภาพไปทางทิศตะวันตกอีก ๗ กิโลเมตร ไม่มีคลองส่งน้ำ

๓) ฝายหนองนาวัว จุน้ำได้ ๑,๓๙๑,๓๖๐ ลูกบาศก์เมตร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านไผ่ ใช้ประโยชน์ในการเกษตร ปัจจุบันไม่มีคลองส่งน้ำ

เนื่องจากมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ บริเวณโดยรอบของเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ จึงเหมาะสำหรับที่จะทำไร่ ทำนา ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ภายในเขตเทศบาล และเป็นที่ตั้งของอาคารพาณิชย์ บ้านเรือน และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กขึ้นหลายแห่ง เช่น โรงงานมันสำปะหลัง คลังสินค้าเพื่อการเกษตร โรงงานยาสูบ เป็นต้น
